

УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
АКАДЕМІЯ АДВОКАТУРИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
КИЇВСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЕКСПЕРТНО-КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР
МВС УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ КРАЇН СХІДНОЇ ЄВРОПИ
(ЛІТВІЯ)
АПАРАТ ПАРЛАМЕНТУ АЗЕРБАЙДЖАНСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ
ВІДДІЛ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ І КАДРОВИХ ПИТАНЬ
До 100-річчя навчального закладу

РЕФОРМУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ: КРИМІНАЛЬНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ТА КРИМІНАЛІСТИЧНІ АСПЕКТИ

*Присвячена пам'яті професорів
В. П. Бахіна, В. К. Лисиченка, І. Я. Фрідмана*

Ірпінь
2019

УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
АКАДЕМІЯ АДВОКАТУРИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
КИЇВСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЕКСПЕРТНО-КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР
МВС УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ КРАЇН СХІДНОЇ ЄВРОПИ
(ЛІТВІЯ)
АПАРАТ ПАРЛАМЕНТУ АЗЕРБАЙДЖАНСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ
ВІДДІЛ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ І КАДРОВИХ ПИТАНЬ
До 100-річчя навчального закладу

РЕФОРМУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ: КРИМІНАЛЬНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ТА КРИМІНАЛІСТИЧНІ АСПЕКТИ

*Присвячена пам'яті професорів
В. П. Бахіна, В. К. Лисиченка, І. Я. Фрідмана*

Ірпінь
2019

УДК 343.21(477)(063)

ББК 67.9(4Укр)я431

П68

*Рекомендовано до друку Вченою радою Навчально-наукового інституту права
Університету державної фіскальної служби України
(протокол № 10 від «10» квітня 2019 року)*

Організаційний комітет конференції

ГОЛОВА:

Пашко Павло Володимирович, ректор Університету ДФС України, д.е.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України.

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ:

Цимбал Петро Васильович, проректор з наукової роботи Університету ДФС України, д.ю.н., професор, заслужений юрист України;

Чернявський Сергій Сергійович, проректор Національної академії внутрішніх справ, д.ю.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України;

Фальченко Леонід Сергійович, проректор з наукової роботи Національної академії Служби безпеки України, к.ю.н., доцент

Рувін Олександр Григорович, директор Київського науково-дослідного інституту судових експертиз, к.ю.н., заслужений юрист України

ЧЛЕНИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ

Власова Ганна Петрівна, завідувач кафедри кримінального права, процесу та криміналістики ПВНЗ «Європейський університет», президент ГО «Фундація науковців та освітян», д.ю.н., професор

Погорецький Микола Анатолійович, завідувач кафедри правосуддя юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, д.ю.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України

Топчий Василь Васильович, директор Навчально-наукового інституту права Університету ДФС України, д.ю.н., професор, заслужений юрист України

Бондик Валерій Анатолійович, представник Міжнародного інституту захисту прав людини країн Східної Європи (Латвія)

Гасимов Зія Альфугар, головний радник відділу Державної служби і кадрових питань Апарату Парламенту Азербайджанської Республіки, доктор філософії по юридичним наукам

Козіянчук Володимир Вячеславович, перший заступник директора Київського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України

Колесник Валерій Аркадійович, д.ю.н., професор кафедри кримінального процесу та криміналістики Академії адвокатури України

Антонюк Анастасія Борисівна – к.ю.н., доцент кафедри, заступник завідувача кафедри кримінального процесу та криміналістики Університету ДФС України

Линник Олена Валеріївна – к.ю.н., доцент кафедри, відповідальна за роботу НТСК кафедри кримінального процесу та криміналістики Університету ДФС України

Омельчук Любов Василівна – к.ю.н., доцент кафедри, заступник завідувача кафедри кримінального процесу та криміналістики Університету ДФС України

Реформування кримінального провадження в Україні: кримінальні процесуальні та криміналістичні аспекти : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції присвяченої пам'яті професорів В. П. Бахіна, В. К. Лисиченка, І. Я. Фрідмана, 19 квітня 2019 року. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. – 504 с.

УДК 343.21(477)(063)

ББК 67.9(4Укр)я431

© Університет державної фіскальної
служби України, 2019

ЗМІСТ

Секція 1. Кримінальна процесуальна діяльність в Україні

Gasimov Z. A., Yatsyk T. P.

INTERNATIONAL STANDARDS OF FAIRNESS
OF CRIMINAL JUSTICE AND THE PROBLEMS OF THEIR
IMPLEMENTATION IN THE LEGISLATION OF THE UIS'S
COUNTRIES, IN PARTICULAR OF UKRAINE..... 15

Kalhanova O.

PRINCIPLES OF THE INTERNATIONAL POLICE COOPERATION.... 19

Андрейченко В. Р.

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПРАВОВОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ
УЧАСТІ ПОТЕРПІЛОГО У КРИМІНАЛЬНОМУ
ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ДОКАЗУВАННІ..... 23

Анісковець А. О.

ОСОБЛИВОСТІ ЗМІНИ РОЗМІРУ ЗАСТАВИ НА СТАДІЇ
ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ 26

Арутюнян А. В., Сивко К. Р.

ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ
ЩОДО НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ 31

Бабій Д. В.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДІЯЛЬНОСТІ
ПРАЦІВНИКІВ СУДОВИХ ОРГАНІВ 35

Безносюк Т. Є., Карпин Н. П.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДІЯЛЬНОСТІ З РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ 39

Безух І. Ю.

РОЛЬ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ
У ЗАСТОСУВАННІ ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ 42

Береженна О. Ю., Кулаківська Т. І.

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІНСТИТУТУ МЕДІАЦІЇ
В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ УКРАЇНИ 46

Богатирьов І. Г.

ПОГЛЯДИ ДЕЯКИХ ЗАРУБІЖНИХ ВЧЕНИХ НА ВИРОК ЯК
ВИДОВУ КАТЕГОРІЮ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ 51

**Реформування кримінального провадження в Україні:
кримінальні процесуальні та криміналістичні аспекти**

Василинчук В. І., Никифорчук Д. Й.

КРИМІНАЛЬНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ АСПЕКТИ
ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ
ТА ШЛЯХИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ..... 54

Вереша Р. В.

ЮРИДИЧНА ФОРМА ТА ЗНАЧЕННЯ
ПРЕЗУМПЦІЇ НЕВИНУВАТОСТІ..... 58

Васека В. А., Ковальова В. В.

ІНСТИТУТ ЕКСТРАДИЦІЇ В УКРАЇНІ..... 62

Власова Г. П.

РЕФОРМУВАННЯ ОРГАНІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ:
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ..... 66

Вознюк А. А.

ОБВИНУВАЧЕННЯ НЕ МОЖЕ ҐРУНТУВАТИСЯ
НА ПРИПУЩЕННЯХ ЯК АРГУМЕНТ У ВИЗНАННІ
НЕКОНСТИТУЦІЙНОЮ СТАТТІ 368-2
КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ..... 70

Галаган В. І., Удовенко Ж. В.

РОЛЬ СУДУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВ ОСОБИ ПІД ЧАС
ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ..... 76

Герасименко Л. В., Тихонова О. В.

ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ, ОДЕЖРАНИХ
ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ: ОКРЕМІ ОСОБЛИВОСТІ
ПРОВЕДЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ..... 80

Горбачевський В. Я.

СУД ПРИСЯЖНИХ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ
СТАНОВЛЕННЯ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ..... 83

Горпинич Л. І., Прус М. І.

КРИМІНАЛЬНА ПРОЦЕСУАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ..... 87

Гриценко В. В.

УЧАСТЬ УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНОМУ СПІВРОБІТНИЦТВІ
У БОРОТБІ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ..... 90

Грібов М. Л.

ПРАВОМІРНЕ ВИКОРИСТАННЯ НЕПРАВДИВИХ
ВІДОМОСТЕЙ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ
КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ..... 94

<i>Дейнега Б. М., Дідок М. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ЕКСПЕРТА У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....	98
<i>Дідківська Г. В.</i> КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО СЬОГОДЕННЯ.....	103
<i>Дорошенко Ю., Барановська В.</i> ПРАВООХОРОННА ФУНКЦІЯ ДЕРЖАВИ: ПОНЯТТЯ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА	106
<i>Єрмоменко І. В.</i> СПІВВІДНОШЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ТА ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КЕРІВНИЦТВА ДОСУДОВИМ РОЗСЛІДУВАННЯМ.....	11
<i>Єрмоменко Д.</i> КРИМІНАЛЬНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ГАРАНТІЇ НЕ ВТРУЧАННЯ В ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОКУРОРА.....	115
<i>Жаміашвілі І. Л.</i> ОСОБЛИВОСТІ СПЕЦІАЛЬНОГО ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ	119
<i>Засць А. Ю.</i> ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО БЮРО УКРАЇНИ ЯК ОРГАНУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ	123
<i>Захарова Х. І.</i> АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІЇ ПРОКУРАТУРИ, ЯК ПРОЦЕСУАЛЬНЕ КЕРІВНИЦТВО У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....	127
<i>Зінюк І. В., Садовська А. Г.</i> ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ –НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ	130
<i>Іващук А., Тівоненко В.</i> РОЛЬ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....	133
<i>Калганова О. А., Горова С. В.</i> ФОРМИ МІЖНАРОДНОГО ПОЛІЦЕЙСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	137

Кітаєв І. І.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ
ДИСТАНЦІЙНО ПІЛОТОВАНИХ ПОВІТРЯНИХ СУДЕН
ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ УКРАЇНИ..... 139

Клименко А. А., Каландей В. О.

ПОНЯТТЯ ОБШУКУ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ:
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТА ШЛЯХИ ВРЕГУЛЮВАННЯ..... 144

Кобзар В. А., Феськова Н. С.

ДІЯЛЬНІСТЬ АНТИКОРУПЦІЙНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ
У ПРОТИДІЇ ТА РОЗСЛІДУВАННІ КОРУПЦІЙНИХ
ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ СУДОЧИНСТВА..... 146

Колесник В. А.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ОСІБ,
ЩОДО ЯКИХ ПРОВОДИЛИСЬ НЕГЛАСНІ СЛІДЧІ ДІЇ 151

Колосов О. О.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РЕФОРМУВАННЯ ОРГАНІВ
ПРОКУРАТУРИ В УКРАЇНІ 156

Комишинюк Ю. О.

ОСОБЛИВОСТІ ДОКАЗУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ,
ВЧИНЕНИХ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ
З ОЗНАКАМИ ФІКТИВНОСТІ 160

Комісарчук А. С.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ПЕРЕКЛАДАЧА
У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ..... 164

Курбатова І. С.

ЗАХИСТ ПРАВ ОСОБИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ
У КОНТЕКСТІ ДІЇ ЗАКОНУ ПРО КРИМІНАЛЬНУ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ЧАСІ І ПРОСТОРІ 169

Кухаревич А. В., Невмержицька А. С.

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
БЕЗПЕКИ ОСІБ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У
КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ 174

Лазаренко А. С.

ОСКАРЖЕННЯ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ
ЯК ЗАСІБ ЗАХИСТУ ПРАВ ТА ЗАКОННИХ
ІНТЕРЕСІВ ОСОБИ 178

Лес Р. В.

ОБСТАВИНИ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ЗЯСУВАННЮ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ ВЧИНЕНИХ КЕРІВНИКАМИ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗА СТ. 191, 209 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	183
---	-----

Лелека В. І.

ЗАСТОСУВАННЯ МЕДІАЦІЇ ЯК ФОРМИ ВІДНОВНОГО ПРАВОСУДДЯ В КОНТЕКСТІ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	187
---	-----

Лисенко В. В.

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИЯВЛЕННЯ ФАЛЬСИФІКАЦІЇ ТА ПІДРОБКИ ТОВАРІВ	191
--	-----

Лугіна Н. А.

ОСОБЛИВОСТІ ВРУЧЕННЯ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ ТА ПОРЯДОК ВИКЛИКУ ОСІБ, ЩО ПЕРЕБУВАЮТЬ У ЗОНІ АТО	195
--	-----

Любчик Л. В., Довгань В. М.

ПОВНОВАЖЕННЯ ТА ФУНКЦІЇ СЛІДЧИХ СУДДІВ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ	199
--	-----

Матейчик В. О., Шадура А. С.

ПРОБЛЕМИ НОРМАТИВНОГО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «КРИМІНАЛЬНЕ ПРОВАДЖЕННЯ»	203
---	-----

Мілевський О. П., Бугайчук А. А.

ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ БАЛТІЙСЬКИХ КРАЇН: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ	207
---	-----

Міщенко О. Л.

НЕГЛАСНІ СЛІДЧІ (РОЗШУКОВІ) ДІЇ В СУЧАСНОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ	212
---	-----

Нестеренко А. С., Воропай Т. І.

ПОВНОВАЖЕННЯ АДВОКАТА ПРИ НАДАННІ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ КЛУЄНТУ ПІД ЧАС ЙОГО ДОПИТУ У ЯКОСТІ СВІДКА У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	216
--	-----

Омельчук Л. В., Девізорова А. І.

ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ АДВОКАТСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ ПІД ЧАС КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕНЬ	218
--	-----

Пилипів І. В.

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПОРЯДКУ
ЗАКІНЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ 223

Потійчук І. М.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ 226

Прокопчук К. В.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗУМНИХ СТРОКІВ
КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЯК СКЛАДОВА
РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ЗАХИСТ ОБВИНУВАЧЕНОГО 229

Редчиць О. В.

РЕАЛІЗАЦІЯ ФУНКЦІЇ ОБВИНУВАЧЕННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ
ПРОВАДЖЕННІ НА ПІДСТАВІ УГОД В УКРАЇНІ ТА США 233

Сіренко О. В., Ірза А. І.

УЧАСТЬ ЗАХИСНИКА В ДОКАЗУВАННІ В КРИМІНАЛЬНИХ
ПРОВАДЖЕННЯХ ЗГІДНО НОРМ КПК УКРАЇНИ 237

Титула Д. В.

ЩОДО ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ ПІД ЧАС
ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ 241

Турчина Є. Ю., Ніколаєнко В. О.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗАЛУЧЕННЯ ЗАХИСНИКА У
КРИМІНАЛЬНЕ ПРОВАДЖЕННЯ ЗА НОВИМ КРИМІНАЛЬНИМ
ПРОЦЕСУАЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ 244

Фрідман-Козаченко М. М.

ЗДІЙСНЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ
У ПОРЯДКУ ПЕРЕЙНЯТТЯ 248

Царенко М. М.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ВНУТРІШНЬО
ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ
ЗА СТ. 190-358 КК УКРАЇНИ 252

Цільмак О. М.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАЦІЙНО-
АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛІДЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ 255

Чайкун В. М.

КЕРІВНИК СЛІДЧОГО ПІДРОЗДІЛУ, ЯК СУБ'ЄКТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ВЗАЄМОДІЇ З ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ 259

Чигрина Г. Л.

ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА – ЗАСАДА ЧИ ПРИНЦИП
КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ 262

Шахворост А. О.

ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ ДОКАЗІВ
У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ..... 266

Шевкунов С. В.

ОБШУК ЯК ЗАСІБ ОТРИМАННЯ ДОКАЗІВ
У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ: ПРОБЛЕМИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ 269

Шкелебей В. А.

ПЕРЕКЛАДАЧ – ЯК УЧАСНИК
КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ 272

Юрчишин В. М.

ОБВИНУВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОКУРОРА У ДОСУДОВОМУ
РОЗСЛІДУВАННІ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ 275

Секція 2. Актуальні питання криміналістичної науки

Kovalova D.

TO THE QUESTION OF FORENSIC CHARACTERISTICS
OF THE OFFENDER IN CRIMINAL PROCEEDINGS
CONCERNING DOMESTIC VIOLENCE..... 280

Edidioung Cyprian Ukpakha

TERORISM AS A CRIME UNDER INTERNATIONAL LAW 284

Александренко О. В.

О ТВОРЧЕСКОМ НАСЛЕДИИ В.П. БАХИНА И ЕГО ВКЛАД
В РАЗВИТИЕ КРИМИНАЛИСТИКИ 287

Антонюк А. Б., Тимчук О.В., Мазур Д.А.

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ У ОРГАНІЗАЦІЇ
СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ
ТА ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ 290

Бабков А. О.

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПОЧЕРКОЗНАВЧОГО
ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДПИСІВ, В МЕЖАХ КРИМІНАЛЬНОГО
ПРОВАДЖЕННЯ, ЯКІ Є АВТОРСЬКИМ ПІДЛОГОМ
І МАЮТЬ МАЛИЙ ОБ'ЄМ ГРАФІЧНОГО ЗОБРАЖЕННЯ 294

Бакута В. С. ПСИХІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ДОПИТУ	299
Балан М. В., Літвін Ю. І. СТАН НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ПОРУШЕНЬ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЙОГО КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	302
Барабаш Т. М. ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	307
Басиста І. В., Косаняк С. С. ПРЕДМЕТ ПОСЯГАННЯ ТА ОБСТАНОВКА ВЧИНЕННЯ ЗЛОВЖИВАННЯ ПОВНОВАЖЕННЯ ОСОБАМИ, ЯКІ НАДАЮТЬ ПУБЛІЧНІ ПОСЛУГИ	312
Босак І. А, Пугач І. О. ТАКТИКА ПРОВЕДЕННЯ ДОПИТУ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ УХИЛЕНЬ ВІД ОПЛАТИ ПОДАТКІВ	321
Вдович А. М. ОСОБЛИВОСТІ ДАКТИЛОСКОПІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ СФАЛЬСИФІКОВАНИХ ВІДБИТКІВ ПАЛЬЦІВ РУК ЛЮДИНИ	325
Веселовська Н. А. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РОЗСЛІДУВАННЯ ВТЯГНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ У ЗЛОЧИННУ ДІЯЛЬНІСТЬ	329
Герасименко Д. М., Тихонова О. В. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ЗНАНЬ В РОЗСЛІДУВАННІ ГОСПОДАРСЬКИХ ЗЛОЧИНІВ	334
Гора І. В. ПИТАННЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	337
Горобчук А. І., Дейнеко О. В. ГЕНЕЗА ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОЇ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ	341
Грицюк І. В. КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА КРИМІНАЛЬНИХ КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ	345

Гришко І. М., Загорулько О. С. КРИМІНАЛІСТИЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗСЛІДУВАННЯ ШАХРАЙСТВА З ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ	349
Гуменський О. А., Будко Т. В. КОМПЛЕКСНИЙ ХАРАКТЕР ДОСЛІДЖЕННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НЕГЛАСНОГО ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ (ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ)	352
Гуріна Д. П., Войтенко О. О. ОСОБЛИВОСТІ ТАКТИЧНИХ ПРИЙОМІВ ДОПИТУ, СПРЯМОВАНИХ НА ВИЯВЛЕННЯ НЕПРАВДИВИХ ПОКАЗАНЬ ОСОБИ	358
Гусак К. В. ПРОБЛЕМИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ В КРИМІНАЛІСТИЦІ	362
Затика Д. А. ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ У РОЗСЛІДУВАННІ ТЕРОРИЗМУ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ УКРАЇНИ	366
Змитрович Д. І., Тищенко К. М. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ОКРЕМИХ ВИДІВ НЕТРАДИЦІЙНИХ ЕКСПЕРТИЗ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	369
Камінський А. М. ДО ПИТАННЯ КЛАСИФІКАЦІЇ ПЛОМБ І ЗАПІРНО-ПЛОМБУВАЛЬНИХ ПРИСТРОЇВ	373
Колонюк В. П., Форіс Ю. Б. ВИДАТНІ ВЧЕНІ-КРИМІНАЛІСТИ КИЇВСЬКОГО НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ – В. К. ЛИСИЧЕНКО, І. Я. ФРІДМАН	377
Копин В. М. ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ ВБИВСТВА МАТІР'Ю СВОЄЇ НОВОНАРОДЖЕНОЇ ДИТИН	381
Корж В. П. СИСТЕМА КРИМІНАЛІСТИКИ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ	385

Кремінський О. В.

СПОСІБ ВЧИНЕННЯ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЯ)
ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ЯК
ЕЛЕМЕНТ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ 391

Кушнір З. О.

КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СЛІДІВ КОМП'ЮТЕРНИХ
ЗЛОЧИНІВ 395

Лазебний А. М., Франчук М. І.

ОСОБЛИВОСТІ ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ..... 399

Линник О. В., Мазурець О. О.

ОСОБЛИВОСТІ ТАКТИЧНИХ ПРИЙОМІВ ПІД ЧАС
ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ 404

Лопата О. А.

СУДОВО-ЕКСПЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЕКСПЕРТНОЇ
СЛУЖБИ МВС УКРАЇНИ..... 408

Музиченко А. В.

ПРОБЛЕМИ ОБІГУ ХОЛОДНОЇ ЗБРОЇ В УКРАЇНІ 412

Нечваль А. О.

ВІДНОВЛЕННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ
ЩОДО ОБШУКУ НА СТАДІЇ ДОСУДОВОГО
РОЗСЛІДУВАННЯ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ 417

Падалка А. М.

ТИПОВІ СЛІДИ ЗЛОЧИНІВ ОРГАНІЗОВАНОЇ
ЛОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ОПОДАТКУВАННЯ:
КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ АСПЕКТ 420

Песоцька Ю. В.

ПРОБЛЕМА ПІДРОБКИ ДОКУМЕНТІВ,
ВИГОТОВЛЕНИХ НА ПЛАСТИКОВІЙ ОСНОВІ..... 424

Поліщук А. М.

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ
СУДОВО-ПОЧЕРКОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ 428

Полтавський А. О.

ДО ПИТАННЯ АКТУАЛІЗАЦІЇ
ТЕОРЕТИЧНИХ ПОЛОЖЕНЬ КРИМІНАЛІСТИКИ ТА
СУДОВОЇ ЕКСПЕРТОЛОГІЇ СКРІЗЬ ПРИЗМУ МІЖНАРОДНОЇ
ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ СТАНДАРТИЗАЦІЇ..... 432

Садченко О. О. ВПРОВАДЖЕННЯ БЕЗПІЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	437
Самодін А. В. ПРАВОВЕ ТА КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ СЛІДЧО-ОПЕРАТИВНОЇ ГРУПИ НА МІСЦІ ПОДІЇ	442
Старушкевич А. В. РОЗРОБЛЕННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ОСНОВ МЕТОДІВ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ У ПРАЦЯХ ГАНСА ГРОСА	447
Тертишник В. СТРАТЕГІЯ ПРОТИДІЇ WHITE-COLLAR CRIME	452
Топчій В. В. ТАКТИКА ВЕДЕННЯ ДОПИТУ	457
Федорова О. О., Стикуц А. В. КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ВИЗНАЧЕННЯ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОЇ ПРИГОДИ В УМОВАХ НЕОЧЕВИДНОСТІ	460
Целин І. С., Цвік А. В. ОТРИМАННЯ ПОКАЗАНЬ ПОТЕРПІЛОГО ПІД ЧАС СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ	464
Цимбал П. В., Цимбал Т. Я., Федорчук М. А. ЕПОХА ВЕЛИКИХ ВЧЕНИХ-КРИМІНАЛІСТІВ	468
Чалюк С. Ю., Бардакова Д. О. ДЕЯКІ АСПЕКТИ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ДОКУМЕНТІВ, ВИКОНАНИХ ЗА ДОПОМОГОЮ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	473
Чернявський С. С., Саковський А. А. ДОСВІД НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ВНУТРІШНІХ СПРАВ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ- КРИМІНАЛІСТІВ ТА СУДОВИХ ЕКСПЕРТІВ	477
Чорноус Ю. М. КРИМІНАЛІСТИКА У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ МВС УКРАЇНИ	480
Чурілова А. Г. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ	485

**Реформування кримінального провадження в Україні:
кримінальні процесуальні та криміналістичні аспекти**

Шаповал О. В.

ОСОБЛИВОСТІ ТАКТИКИ ДОПИТУ
НЕПОВНОЛІТНІХ ОСІБ 488

Шклярук О. В., Хом'як М. Б.

ВИМОГИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ОБШУКУ ПІД ЧАС
ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ 491

Щербаковский М. Г.

ОСНОВАНИЯ КЛАССИФИЦИРОВАНИЯ
СУДЕБНЫХ ЭКСПЕРТИЗ 495

Юрченко В. С.

ПРОБЛЕМА ВИКОРИСТАННЯ
ОДОРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЯК ДОКАЗІВ
У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ..... 500

практика). – 2012. – Режим доступу : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=boz_2012_1_9

3. Вербенський М. Г. Транснаціональна злочинність : монографія / М. Г. Вербенський ; МВС України ; Дніпропетровський ДУВС. – Дніпропетровськ : Ліра ЛТД, 2009. – С. 355.

4. Жаровська Г. П. Перспективні напрями протидії транснаціональній організованій злочинності в Україні / Г. П. Жаровська // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2014. – С. 6.

5. Пшеничний І. В. Організована транснаціональна злочинність і роль правоохоронних органів у протидії їй [Електронний ресурс] / І. В. Пшеничний. – Режим доступу : <http://inter.criminology.op.ua.edu.ua/?p=1492>

6. Жаровська Г. П. Транснаціональне злочинне середовище: кримінально-правова та кримінологічна характеристика / Г. П. Жаровська // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2013. – С. 12.

Грицюк Ігор Васильович,
к.ю.н., доцент, доцент кафедри
кримінального процесу та
криміналістики Університету ДФС
України

КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА КРИМІНАЛЬНИХ КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Україна належить до тієї групи країн, в яких політична, високорівнева та побутова корупція глибоко укорінилась у різних сферах життя і стала органічним елементом суспільних відносин. Корупція призводить до втрат держави та населення внаслідок неефективного використання бюджетних коштів, низької якості державних послуг, а також посилює невизначеність середовища, у якому функціонують економічні агенти та домогосподарства. Упродовж 2014–2019 років боротьба з корупцією

Реформування кримінального провадження в Україні: кримінальні процесуальні та криміналістичні аспекти

в Україні була визначена як один із ключових пріоритетів державної політики. Завдяки ряду успішних заходів певний прогрес у подоланні корупції зазначили й міжнародні організації. Впроваджені упродовж цих років реформи сприяли переміщенню України із 144 місця 2013 року на 120 місце за Індексом сприйняття корупції [1].

Зростання показників України відбулося, зокрема, завдяки оцінці ситуації з боку бізнесу. Про це свідчить аналіз досліджень, на основі яких розраховували Індекс. Позитивний вплив справило запровадження процедури автоматичного відшкодування податку на додану вартість, розширення сфер роботи систем ProZorro і ProZorro. Продажі та діяльність інституту бізнес-омбудсмена.

Трансперенсі Інтернешнл Україна зазначає часткове виконання рекомендації організації на 2018 рік щодо створення Антикорупційного суду. Україна ухвалила відповідне законодавство, однак повноцінний запуск Вищого антикорупційного суду перенесено на 2019 рік.

Українське законодавство дає юридичне трактування терміна «корупція» у ст. 1 Закону України від 14 жовтня 2014 р. «Про запобігання корупції». Залежно від ступеня суспільної небезпечності окремих видів корупційної поведінки в законі розрізняються корупційні правопорушення та правопорушення, пов'язані з корупцією.

Корупційні правопорушення повинні містити ознаки корупції і вчинятись особою, зазначеною у ч. 1 ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції». За їхнє вчинення встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність.

Правопорушення, пов'язане з корупцією, – діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність [2].

Найбільш небезпечним видом корупційних правопорушень є корупційні злочини (кримінальні корупційні правопорушення), які у своїй сукупності становлять корупційну злочинність.

У свою чергу, на думку О. Ю. Шостко, корупційні злочини (кримінальні корупційні правопорушення) варто визначити як сукупність суспільно небезпечних діянь, учинених службовими і посадовими особами, працівниками підприємств, установ, організацій різних форм власності,

Секція 2. Актуальні питання криміналістичної науки

які не є службовими особами, пов'язаних з одержанням неправомірної вигоди для себе, інших фізичних або юридичних осіб або із зловживанням повноваженнями, а також підкуп таких осіб з метою заохочення їх до виконання чи невиконання своїх службових обов'язків з боку пересічних громадян чи представників бізнесової спільноти. Законодавчого визначення поняття «корупційна злочинність» досі не існує. Перелік корупційних злочинів наведений у примітці до ст. 45 КК України. До них належать чимало злочинів з різних розділів КК України. Однак, на думку деяких вчених, цей перелік є неточним і неповним [3, с. 177].

Варто зазначити, що практична і теоретична спрямованість діяльності з виявлення та розслідування кримінальних правопорушень ґрунтується на пізнанні сутності самого діяння, його системної організації, внутрішніх і зовнішніх зв'язків, які в криміналістиці відображені в категорії криміналістичної характеристики.

Проведений нами аналіз існуючих визначень «криміналістичної характеристики» дає можливість констатувати, що це системне поняття. Водночас системне розуміння криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень повинно припускати не стільки послідовну характеристику значущих елементів злочинної діяльності, скільки розкриття внутрішніх зв'язків між ними.

Здійснене порівняльне дослідження дає можливість стверджувати, що криміналістична характеристика кримінальних корупційних правопорушень включає в себе криміналістично-значимі елементи, які визначаються між собою кореляційним зв'язком у вигляді умисних протиправних діянь, що містять ознаки корупції, вчинені суб'єктами відповідальності за корупційні правопорушення, які завдають шкоду охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб.

Отже, до структури криміналістичної характеристики злочинів, пов'язаних із корупцією, пропонуємо віднести: 1) особу злочинця; 2) спосіб вчинення злочину та його приховування; 3) обстановку (час та місце вчинення); 4) предмет; 5) мету та мотив; 6) завдану шкоду; 7) потерпілих та третіх осіб.

Видається слушною позиція А. Н. Халікова, сферою дослідження якого є вчинення злочинів, скоєних службовими особами, який до елементів криміналістичної характеристики включає також наявність за-

Реформування кримінального провадження в Україні: кримінальні процесуальні та криміналістичні аспекти

конодавчих актів та інших правових норм, що визначають повноваження і функції посадових осіб, які використовувалися або порушувалися під час скоєння злочинів у сфері службової діяльності та механізм скоєння злочину, що включає його підготовку, спосіб і посткримінальну поведінку учасників з переважанням документального фіксування їхніх дій [4, с. 39].

У контексті скоєння кримінального корупційного правопорушення службовою особою також погоджуємося з його думкою про те, що в обстановці скоєння злочину, крім часу та місця, великого значення набуває середовище діяльності службової особи.

У криміналістичній характеристиці злочинів, пов'язаних з корупцією, важливе місце посідає особа злочинця та потерпілого. Також не варто залишати поза увагою третіх осіб, в інтересах яких пропонується або надається неправомірна вигода.

Разом з тим можна зробити висновок, що запропонований нами якісний та кількісний склад вказаної наукової категорії не є статичним. Залежно від необхідності та характеру скоєного кримінального корупційного правопорушення до криміналістичної характеристики можуть додаватися такі елементи, як «слідова картина», типові слідчі версії та ін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Індекс сприйняття корупції – 2018. ГО «Трансперенсі Інтернешнл Україна» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ti-ukraine.org/research/indeks-spryjnyattya-korupsiyi-2018/>
2. Про запобігання корупції : Закон України : від 14.10.2014 № 1700-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
3. Шостко О. Ю. Стан і тенденції виявлення кримінальних корупційних правопорушень в Україні [Електронний ресурс] / О. Ю. Шостко // Проблеми законності. – 2018. – Вип. 141. – С. 17–184. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pz_2018_141_18
4. Халиков А. Н. Должностные преступления: характеристика, расследование, предупреждение (криминалистический аспект) : [монография] / А. Н. Халиков; под ред. заслуженного юриста Российской Федерации, докт. юрид. наук, проф. В. И. Комиссарова. – М. : Юрлитинформ, 2012. – 312 с.